

LITERATORUL

Apare Duminica

— Duminică, 10 Februarie 1880 —

Abonamentul: pe trei luni 4 lei, pe șase luni 8 lei. — Anunțurile: pe pagina 15 și 16 linia 30 b
 Scrierile nefranate se refuză. Administrația Str. Stirbey-Vodă No. 9.

SUMARUL: Levante și Kalavryta, de Duiliu Zamfirescu. — Studii literare II: Precisiunea și Imaginea; — Revista teatrală, de B. Florescu. — Căscioara, poezie de A. A. Macdonschi. — Cele două etajuri de Pericles Păltăncanu. — Tradatorul, poezie de Th. M. Stoicescu

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Vem de introdus astăzi un nou nume în arena publicității literare: *Duiliu Zamfirescu* a cărui admirabilă poezie o dăm mai jos. D. Zamfirescu e tânăr și nu vom zice despre d-sa că *promite*. Prin această poezie face însă ceva mai mult: Se afirmă ca poet într'un mod strălucit. Suntem fericiți că *Literatorul* este pus astfel în pozițiune de a se înzestra cu una din acele producțiuni literare ce ne asigură că într'un timp apropiat, o nouă eră se va deschide, eră poate mult mai frumoasă de cât aceea pe care a făcut-o să nască nemitul Heliade.

Bizară coincidență a lucrurilor omenești! Un Zamfirescu cade zdrobit de povara decepțiilor, cenșa lui s'a răcit, și, un alt Zamfirescu, talent mai suav, mai dulce și mai puternic, este aci, gata ca să 'l ia locul, gata să ne farmece auzul în limba armoniei și să ne legene cugetările în murmurul valurilor mării izbinduse în cadență de clasicile stânci ale Heladei.

Fia ca cel puțin pe acesta, descuragiarea să nu 'l atingă și mizeria să nu viă într'o zi să întunece orizontul vieții sale.

Vai! Acum că am scris aceste rânduri par'că am voi să le luăm îndărăt, căci, amărită viață face țara noastră poetilor săi. Par'că am regreta acum că in-

bind, *rugăciune*, ar trebui să se scrie *rugățiune*; *amărăciune*, *amărățiune* și așa mai încolo. Cu toate-aceste, geniul limbii a voit altfel, în pizma tuturilor academicienilor gramaturgi.

Vocalele de același fel venind în contact nu se elidă de cât prin apostrofarea uneia. Esemplu :

„Astfel dar lung'așceptare nici azi nu se mai sfirșește !“

Vocale diferite se elidează ca de exemplu în :

„Te-adoram.“

Nici o dată ênsă uu se va putea tolera, nici chiar prin apostrofare :

„T-iubeam“ în loc de : „te iubeam.“ De asemenea nu se primesc nici eliziuni ca aceste :

„Te-uram“ în loc de : „te uram;“ „te-uită“ în loc de : „te uită“; „și 'nce“ în loc de : „și ênce“ etc.

Din contra merge cu eliziunile ca :

„Ți-aduci tu oare-aminte“, în care, *i* de la „Ți-aduci“, se elidează foarte natural cu vocala *a* pe care o precedă, iar vocala *e* de la „oare aminte“ cu vocala *a* de care este urmată.

În unele cazuri trebuieșce să se eviteze chiar elidarea lui *u* cu *a*, ca de exemplu în :

„Imi iaă lyra cea iubită cu-acordări armonioase !“

Acordările lyrei dumisale, numai armonioase nu pot fi de oare-cc când ajungî la : „cu-acordări armonioase,“ prin elidarea lui *u* cu vocala *a* imediat urmată de consuna *c*, dai de un curat *cuac* broștesc.

Dacă am voi să fim stricți nu ne-am permite elidarea lui *u* cu *a* nici la : „Cu-ale frunzelor suspine !“ etc.

U de asemenea trebuieșce evitat de a se elida cu *o* și mai ales cu *o*, urmat imediat de *a*.

Chiar în proză ar trebui să nu se scriă :

„Păstorul umbla încoa și încolo cu o oaie.“

În general ênsă eliziunea este o cestiune de bun gust. Dér silabele nu pot fi mâncate nepedeșit de cât atuncea când le pot mistui și cititorii.

Al. A. Macedonski.

REVISTA TEATRALA

N'am putut, în numărul trecut, da sémă de reprezintățiunile de adio ale D-lui Dimitriadi. De și cam târziu ne împlinim ađi datoria noastră către o glorie a Theatrului nostru pe care am fericirea de a'l numera între amicii mei.

Piesa alésă de D. Dimitriadi a fost Căpitanul Negru (Les Noces Vénitiennes). În asemenea ocașuni, actorul are dreptul să-și alégă piesa, și iată pentru ce nu

vom impuța comitetului că ne-a servit o melodramă. O melodramă (dramă neagră) este pe lângă dramă cea ce meseria este pe lângă artă, cea ce versificatorul e pe lângă poet.

Drama, această minunată creațiune a școalei romantice, de și mai liberă de cât tragedia, de și mai adevărată, totu-și era prea literară pentru vulg. *La Porte Saint Martin* s'a făcut celebră prin melodramă. Melodrama diferă de dramă prin mai multe caractere: în dramă acțiunea pôte să fie puțin complicată; în melodramă putem dice că nu este acțiune de cât cu numele, grație mulțimei peri-pețiilor. Eroul, eroina, mai în fie care scenă, vęd pozițiunea lor când de tot per-dută, când de o dată scăpată.

Autorul de melodramă nu e un artist, ci un indemânatic iușirător de scene. Nu se poate dice că nu este simțiment în melodramă dar exploziunea simțimen-telor nu este preparată; ea izbucnește dar adesea în frase convenționale, ca fai-mosul „Sauvé, mon Dieu!” și altele care se regăsesc în atâtea melodrame. În melodramă, nu sunt caractere, ci personagie croite pe tipar.

Desnodământul mai tot dauna nu este preparat. Aceste rezerve făcute, recu-noaștem că e marfă și marfă, și că unele melodrame, trăgând peripețiile lor mai mult din întoarcerea simțimentelor de cât din evenimente accidentale, și aceste evenimente fiind chiar deduse logic din expunere, pot ajunge aproape până la ho-tarele artei: dar mai sunt în ele și alte calități, precum delicateta și nob-leța simțimentelor, depingerea justă a pasiunilor, a moravurilor. Cu toate aste, mai toate melodramele ar trebui depărtate după scena noastră, ca nefiind folosi-toare nici publicului, nici mai ales actorilor. Actorii trebuie să învețe a susține mai îndelungat de cât într'o melodramă, depingerea unui simțiment, unei situați-unii. Publicul s'ar obișnui cu o intrigă intortochiată și n'ar mai găsi plăcere în opere mai perfecte. Căpitanul Negru este o bună melodramă. A nara subiectul ar fi de sigur o operă inutilă, de vreme ce piesa datează de vr'o 30 de ani, și s'a jucat de mai multe ori pe scena noastră.

D-l Dimitriadi a voiț ca ultimele sale reprezentațiuni să fie și primele ale fiului său Mircea. Tatăl merge pe bătrânul Orseolo, și fiul pe Căpitanul Negru. D-na Aristita Romanescu pe fata lui Orseolo și D-ra Velnor pe Morosina. Nu vom aduce azi laude D-lui Dimitriadi tatăl; ele ar fi zadarnice, căci România întreagă l aplaudă de 30 de ani; Bucureștul întreg a mers să mai aplaudă de câte-va ori pe artistul său favorit și-l va duce dorul, când scena va fi veduvă de dânsul.

Am constatat cu fericire progresele făcute de D-l Mircea Dimitriadi de când s'a produs în sala Athencului. Firește că un debutant nu poate a fi fără oare-și care defecte, dar suntem fericiți de a-l spune că stă în mâna sa de a corege cele ce am observat. De sigur că D-sea ne-ar întreba care sunt aceste defecte, dar nu i le vom spune azi pentru mai multe rațiuni: întâi nu vrem să-i stricăm plăcere unuia debut pe care aceste defecte nu-l fac a fi mai puțin frumos; al duoilea

pentru că noi suntem foarte conștiințioși în criticele noastre; nu vrem a spune nimic care să nu fie just și adecuat cu adevărul, și nu o singură represintăre de debut, represintăre în care, orî ce cutezanță ar avea actorul, totuși chiar fără știrea lui, timiditatea și are a sa înfrîngere, nu o singură piesă ne poate da adevărata măsură a unui actor. Trebuie să-l vedem în mai multe roluri, și amicia noastră pentru tatăl său ne va fi o datorie mai mult pentru ca să studiam pe Mircea Dimitriadi cu atențiune, să-l criticăm cu neîmplăzire, să-l laudăm cu bucurie. I-adresăm azi din fundul inimei urarea să devie un bun actor, și-l rugăm să nu uite nicî o dată că munca și numai munca face talentele și desvoaltă geniurile.

D-sa poate vedea de acest adevăr un isbitor exemplu în D-na Aristița Romanescu. De câte defecte nu s'a cores această actriță, spre a ajunge de sigur unde nu se putea presupune că va ajunge după primii săi pași pe scenă. Să nu crează publicul că mințim programei noastre când zicem că în Căpitanul Negru D-na Romanescu a fost o adevărată artistă; este convincțiunea noastră intimă. În scena în care joacă către Căpitanul Negru rolul ingerului cel bun, și sdrobește, făcend să se auză vocea onoarei și a datoriei, efectul poveștelor ângerului cel rău, adică ale Morosinoi, D-na Romanescu ne-a încântat și ne-a surprins. Nu ne așteptam la atâta talent, la o intonațiune așa de justă, la espresiunea atâtor nuanțe atât de fine. Era o adevărată fată de patrician, neavend de cât un cult, onoarea; indignarea, mânia, disprețul, nimic nu i-a lipsit. Impinsă de jocul și talentul D-nei Romanescu a executat această scenă foarte bine și D-ra Velner, pe care am găsit'o mult mai slabă în espresiunea fricei torturei, cu toate c'a zis bine ultimul: Nu; căci l'a zis cu simplitate; nu de tot am fost mulțumiți de jocul D-ei în scena în care Faliero i arată disprețul său. Vom reveni asupra D-rei Velner.

Nu putem, de sigur, într'o piesă cu atâtea persoane, vorbi de toți. Ne măr-ginim dar a regreta că D-ra Gavala n'are voce, pentru aria ce cântă ca vrăjitoare, căci altmintrelea ne-a părut satisfăcătoare. Vom face o mare imputare D-rei Gavala și celor care n'aū veghiat spre a împiedica răul. D-ra și-a permis să schimbe vorbele când avea să cânte strofa următoare:

Pentru ce când marea lină
Murmură incetisor,
Peptu-ți pare că suspină?
Sau aștepți vr'un călător?

D-ra a probat că nu știa ce este un vers nicî o rimă, stricând chiar înțelesul, căci eată ce-a cântat:

Pentru ce când marca-ți lină,
Murmură incetisor
Peptu-ți bate și palpită?
Sau aștepți vr'un călător?

Și asemenea erori le-a mai repetat și în alte locuri. Dacă D-ra se crede poetă n'avea de cât a face versuri, dar nu-i permis unui actor se strice opera altuia

B. Florescu.

orî unde o veî căta. — Spiritul poetic este în contact cu trei lumî diferite: Umanitatea, Natura și Dumnezeu. La aceste trei sorginte se adapă poetul. — Prin reunirea și alegerea diferitelor elemente, poetul face să vibreze toate coardele sufletului, capătă admirațiunea, inspiră spaimă, simpatie, smulge lacrămî, provoacă risul, și cu un cuvânt poate să producă în alții emoțiunile ce simțea el când a scris.

Obiectul poeziei, orî care ar fi forma sa, orî care ar fi limbajul ce întrebuințază, nu este o imitare exactă a realității. — Creațiunea poeziei constă în alegerea și asemănarea elementelor, ca să producă tot-d'auna un subiect nou copiat dupe natură.

Poetul în primele sale încercări se îndreaptă asupra lui însuși, scrie ceea ce numim *intimități* apoi intră într'un cerc ce-va mai întins; de aci se interesează de pasiunile familiei în parte și a societății întregi, apoi aruncă o privire asupra umanității, își încarcă mintea cu faptele ei și le celebrează în poeme pline de inspirațiune, se cufundă în entuziasmul său, îmbrățișează tot universul și de aci nu-î mai rămâne de cât un pas până la Dumnezeire, de la care imploră ajutor, pe care o venerază; și singura cauză care-î dă această impulsione este *credința*.

Poezia în toate circumstanțele sale descrie o spirală, al cărei punct de plecare este inima, și al cărei creștet este infinitul.

Th. M. Stoenescu

ARTA VERSURILOR

DESPRE ELIZIUNE

Eliziune se numește contopirea a două vocale într'una. Regulile eliziunei, nu s'au pus de loc în limbă. Din această cauză, cât și din altele de același fel, s'au născut o mulțime de versificatori. O căruță hodorogind pe petritele unei ulițe rău pavate, eată cu ce comparăm armonia ce pretind că se află în versurile dumnealor. Eu unul, mă mărginesc să-î mai trimet la școală. Nu le fac nici chiar onoarea să-î întreb a 'mî spune când terminația *îne* este de trei silabe și când de două, pentru cuvântul că nu ar ști să 'mî răspundă.

Stabilim d'orî dată pentru tot d'anna că în versuri:

îne precedată de consona *c* formează două silabe ca în: *rugăciune, înțelepciune, deșertăciune, amărăciune* etc.

În toate celelalte cazuri, *îne*, este de trei silabe ca în: *Națiune, Iluziune, Impulziune, negațiune* etc.

În *îne* prin urmare *bisilabic* numai precedat de consona *c*, care, și ea în terminările în *îne*, nu este de cât *ș* transformat în *c*, de oare-ce, strict vor

introducem pe acest tînăr talent. Soarta lui e hotărîtă din acest moment: cîtî vrăjmași nu 'i vom face, cîte inepte incapacități nu 'l vor insulta; va fi poate silit să urce și el într'o zi calea calvariului; îl va fi sete și va înseta, se va azvîrli pîne lingăilor și el va muri de foame: El va suferi, toți ai lui vor suferi din cauza lui. O! Poeți! Poeți! De ce nu vă puteți zdrobi mai bine inima și să fiți ca toată lumea. Face-vă-ți lupi ca să trăiți cu lupii. Inima voastră zadarnic bate, sufletul vostru zadarnic se înalță. Nimeni nu ascultă cîntecile voastre și le ia vîntul! Un Torquato Tasso înnebunește și 'și pierde și libertatea chiar; Un Dante mîre expatriat; Un Gilbert, în spital; un Heliade.... O! dăr să nu venim la noi!

Fiă ca o altă epocă să înceapă. Talente avem; Avea-vom și oameni care să dea cuvenitul avînt literaturii noastre?

S'o sperăm, încăl pentru copiii viitorului, cari ca Duiliu Zamfirescu, sunt plini de inspirațiune, măcar de ne-am mai făuri un vrăjmașu, măcar de ne-am mai crea un ingrat. În cît despre laudele ce 'i dăm, despre onoarea ce 'i face *unica revistă literară* din Capitală, nu se va îngâmfa de ele, dacă va fi, aceea ce poezia de astă-zi, ne dă dreptul a crede că este. Numai mediocritățile se îngâmfează. Nimeni nu ar trebui să uite aceasta.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Levante și Kalavryta

La Missolonghi

Voî, ce'n fața mea tăcute, mari ruini de-amintire,
 Înălțați ziduri știrbite, triste resturi de mărire
 Vorbiți, spuneți, ce e timpul, voi cari-ați purtat pe umeri
 Veacuri mari ca vecinicia, anî ce nu mai poți să'i numeri!
 Spune, Zante, unde 'i timpul când Byron, în lăștiire,
 Pe-ale mării tale valuri dorul său și 'i legăna....
 Ș'ale vîntului suspine când nebuna sa iubire
 Cu suspine le'ngăna?

Missolonghi, unde 'i vremea când pe zidurile tale
 Surzînd mureau toți Grecii ca eroii din povești?
 Unde 's sfintele morminte după adormita vale
 Ce opreau cu-ale lor umbre pe drumet în a sa cale?
 Unde 'i Botzaris eroul....? — Missolonghi, unde ești?

Vântul singur îmi răspunde: „tot pe lume'î trecător”
Iar pe mare echo strigă, prins de-un val spumegător:
„E trecător..., e trecător...”

I

De la Zante care 'și scaldă portocalii săi în mare
Imprejur, cât vede ochiul în nemărginita zare,
N'a purtat vre-o dată valul, pe-al său braț legănător,
Lopătar mai fără grije, mai frumos de cât Levante

De la Zante.

Către seară când el cântă, glasul lui tremurător
Mână somnul înspre crângul de tufani de iasomie
Unde miș de păsărele stau s'adormă printre flori;
Iar pe Greece frumoase când rizând el le îmbie
Să privească cum în unde mure-o rază aurie
Ce voios se furișază printre lungi gene de nori;
Ele vin la țermul mărei, cum albinele ușoare
Vin din stupi să se imbete pe un sin deschis de soare,
Vin să vadă jocul apei, să asculte plânsul mărei,
Să aspire adierea răcoroasă, dulce-a sărei.

„ Zantiote cu lungi gene, spuneți unde'î Kalavryta?
„ Unde e stăpâna voastră? Căci, pe Venus Pandemos,
„ Am trecut o noapte 'ntreagă întrebând cerul frumos
„ De nu are printre stele vre o stea rătăcitoare
„ Ce-a venit din altă lume, luminând ca și un soare
Stelele din jurul ei;
„ Am cătat'o pe la vânturi; — am oprit noaptea din cale
„ Intrebând'o de nu are printre spiritele sale
„ Sufletul unei femei;
„ Cercetat'am marea lină, vrând să știu dacă în unde,
„ Printre albe Nereide, marea ănsă-și n'o ascunde...
„ Dar, nimic! — Cer, noapte, mare, lung la mine au privit
„ Ș'-ați zimbit. ”

Zantiotele rid toate, iar Thaisa le oprește
— „ O., Levante Hyacinthus, eu și-o spui într'un cuvânt:
„ Ești frumos, dar n'ai viața ce'n or care Grec trăește...
„ Tu o cauți printre stele, ca te 'nșală pe pământ. ”

II

Subt o boltă 'ncondeiată cu lungi litere arabe,
 Unde aurul se leagă cu granitul African,
 Unde stau, eșiti din ziduri, sphincșii dormitând pe labe,
 Ce port vase de-alabastru, stâlpi cu capiteluri albe,
 E întinsă-o masă mare de porfir Egiptian.
 Pe sub negrele arcade, miș de candelușoare
 Imitând floarea de nufăr, dau lumină scânteetoare,
 Ale căror slabe raze lin se pierd în neagra noapte,
 Cum se pierd în depărtare năbușite, tainici șoapte.
 Prinsă 'n două mari inele de argint, o fină plasă,
 Peste care stau întinse draperii lungi de mătăș,
 Poartă, legănând pe brațu'î, ca pe-un val tremurător,
 Corp de tânăra femeie, plin de grații, alb, ușor.

Seara, de-ar trăi pe lume într'o gingașe făptură,
 N'ar avea un ochiu mai lănged, o mai rumenită gură,
 Zimbetul mai mort pe buze, buza mai tăinuitoare...
 Tânjitoarea ei privire, printre umbre rătăcită,
 Pare-a urmări în zboru'î o vedenie iubită
 Ce, pe căi nestrăbătute, din nainte'î vecinic fuge,
 Iar cât doru'î, nici chiar doru'î călător, n'o mai ajunge.
 Năpădită-atunci de lacrimi ănsă-și sinul și-l coprinde
 Vrând în el să stăpânească un necunoscut fior...
 Sinul ănsă n'o ascultă, alba-î față i s'aprinde
 Și oftând, mai fără voce zice: „ah, mie-dor... mie-dor“

III

După capul Kalogria, pe o coastă, 'ntre lagune,
 Doarme dusă Missolonghi la al mării glas ușor.
 Iar legenda ei măreață veacul veacului o spune,
 Unda, vântului ce trece, seara, orelor ce zbor.

Stai luntrașiu! Nu vezi cum superi prin a vâslelor lovire
 Majestoasa ei odihnă, visul ei de fericire...

Nu vezi fruntea ei cernită ce măreț i-o încunună
 Cu-ale sele roze dalbe vecinic călătoarea lună?

Nu vezi tu cu ce sfială lungă-î haină i-o sărută

Marca mută?

Sta! Oprește-te..., Ascultă.

— Nu... Și barca cea ușoară,

De lungi aripi legănată, ca un gând pe valuri zboară...

Eat'o... Vine... Se 'ndreptează spre castelul cel Arab

Uinde Sir Hoowards Englesul, mai bogat ca un Nabab,

Și-a adus smintitu'i spleen și răceala'i englezească

Ca la lungi raze de soare calde, să și le 'ncălzească.

— O., Archipelagul mândru, că'i Englez'i n'a 'nveselit,

Câte suflete răcite soarele-i n'a încălzit!...

Eată barca... Eat'o vine. Lanțul ei lin se anină

După gâtul unui tigru : marmură sculptată fină ;

Iar din luntrea cea grăbită sprinten sare chiar Levante

De la Zante.

El tacut se-furișează printre salele pierdute

Intrebând lampel stinse, vorbind zidurilor mute,

Cercetând ușe cu ușe și la orî și ce mișcare

Simțind inima-i cum bate, sufletul cum îi tresare.

Iar în fund, pierdut de lume, el aude 'ncoțisor

Un glas tainic ce-i șoptește : „vino... ah, mie-dor, mie-dor...”

Un pas, încă un pas... și eată'îi dată, Cleftul alai intrare...

Pironit de gelosie, rămas mut de întristare

El privește la Englezul ce sărută în uimire

Mâna ei, alba ei mână, căreia nebuni să 'ntrec

Zantioții toți să 'nehine neschimbata lor iubire

Luntrea, armele și capul, tot ce poate da un Grec!

Cum îl vede, ea spre dânsul tremurând mâna 'și întinde ;

„ Vin, îi zice cu privirea, Kalavryta e a ta.

„ Vino, vis trimes de noapte și de buza-mi ce s'aprinde,

„ Dor cu ochii ca seninul. vin, lipește-ți buza ta. ”

Însă el, smintit de ură, vechiul pistol din brâu apucă

Și ochește...— Un foc roșu trece viu ca o nălucă...

Un corp cade...— O, pistolul, era vechiu dar era bun !

Kalavryta plânge 'n umbră... Grecul ride : e nebun.

Duiliu Zamfirescu.

ERATA: o greșeală de tipar ne-a făcut să dicem, în Echourile Noptei:
 Dér ea, sêrutări o miă
 cea ce ar schimba sensul. Trebuie:
 Dér ea, sêruturi o miă.

STUDII LITERARE

II

Precisiunea și Imaginea

Incepătorilor le este greu să găsească termenul just, precis.

Voltaire a zis că cea ce caracteriză pe un scriitor care este mai presus de vulgul scriitorilor, este precisiunea și imaginea. Putem zice că fără precisiune nimănui nu merită numele de scriitor. O vorbă n'are două înțelesuri. Dictionarul sinonimelor de Guizot nu este alt-ceva de cât arătarea nuanțelor fie-cărei vorbe; ar fi o greșeală spre exemplu de a confunda în limba franceză *pleurs* cu *larmes*. Și pentru limba română lucrul este adevărat. Și noi putem zice că nu avem synonyme. Uitând că ortografia se schimbă în fie care secol, Academia și-a pierdut timpul în cestiuni de ortografie. Uitând că usul face vorbele, nu autoritatea, Academia s'a ocupat cu o operă zadarnică, aceea d'a ne crea vorbe. Ca Franca în secolul al XVI-lea ea a fost bolnavă de latino-manie. Uitând principiul că este românească ori-ce vorbă înțeleasă de toți Români, ori-care ar fi origina ei, Academia s'a ocupat cu luptă făcută vorbelor, și vorbele au triumfat. Dar Academia și-a pierdut timpul, și în acest timp nu s'a ocupat cu adevărată operă demnă de dăna, fixarea înțelesului precis al vorbelor, prima condițiune a stilului. Și opera Academiei a fost atât de zadarnică în cât vedem un fapt curios petrecându-se pentru unele vorbe : poporul a reținut ambele vorbe, și cea populară de origină slavonă și cea latină introdusă, dar le-a dat nuanțe diferite. Adese ori vorba latină nu și-a păstrat nuanța pentru care fusese introdusă, dându-i poporul o altă nuanță. Un scriitor trebuie dar să posedă înțelesul precis al vorbelor, și să se serve bine de dănele, punându-le tocmai la locul lor. Dar asta nu-i de cât o calitate materială.

Este un alt fel de precisiune, cu mult mai de căpetenie, precisiunea gândirei fără care nu poate fi adevărată precisiune în stil. În zadar un scriitor 'mă va pune termenele la locul lor precis. Dacă gândirea nu-i e sigură, frasa nu va avea nici tărie, nici sănătate. Pentru ca el să ne miște, pentru ca el să ne impresioneze, trebuie ca gândirea sa, — care în punctul de vedere al rațiunii pure, al filosofiei, poate fi falsă sau adevărată, aceasta nu este în cestiune, — să fie cel puțin foarte limpede în spiritul său ; trebuie ca el să o cunoască bine, ca mintea sa să o fi pătruns, ca această idee în fine, să-i fi înflăcărat simțibilitatea. S'a observat cu dreptate că puține sunt spiritele, care desteptându-se pentru litere sau științe, să nu fi trecut printr'un period de chaos, în timpul cărui, în capul lor, toate ideile, aruncate ca pe grămadă, fără să fi avut încă timpul de a se ordona, de a-și lua locul lor cel adevărat, se ciocnesc și produc o neșprimabilă confuziune. Un asemenea spirit nu poate produce nimic, căci i lip-

sese vederea justă și împede a lucrurilor, i lipsește precisiunea. Din contra, în autorii cei mari, ori-ee cestiune să fi tratat ei, această calitate se găsește așa de obișnuit, în cât nu îndrăznește cine-va de a-l lăuda pentru asta. Această calitate, atât de căpetenie pentru un filosof, nu poate lipsi nici celor ce scriu opere de imaginațiune. Un filosof neprecis este în pericolul de a se înșela, luând vorba drept lucru. Dar deschide-ți pe Racine sau pe Corneille. În acest din urmă mai ales se vede și mai bine meritul precisiunii. Racine știe tot-d'una cea ce vrea să zică, și e tot-d'una precis. În Corneille expresiunea e precisă și tare de câte ori înțelege cea ce a scris, dar se zice că i se întemplă une ori să nu mai înțeleagă propriile seale versuri. Neprecisiunea a fost une ori și defectul lui Lamartine, mai ales în Jocelyn. Autorii cei mai preciși sunt acei care au avut mîntea cea mai justă, gândirea cea mai puternică, Descartes, Pascal, Bossuet, Fénelon, și mai ales Montesquieu și Voltaire, cu toate că acest din urmă are une ori prea mult spirit pentru a fi precis. Dar nimeni nu-l întrece în precisiune, când nu sacrifică spiritului căci Voltaire este rațiunea intrupată. Și în autorii căror le lipsește precisiunea, ca Lamartine, paginile care i-au făcut nemuritorii sunt admirabile prin precisiune.

Un scriitor care aleargă după spirit, ca unii din contimpuranii noștri, un scriitor care sacrifică rațiunea spiritului și antitesei, care nu caută de cât a place, nu va fi nici odată precis. Simplicitatea este tot-d'una cea mai mare din calități, și o frumusețe nudă e mai frumoasă de cât o frumusețe întotonată, dar trebuie să fie cine-va un mare artist pentru a ști a fi simplu fără a fi steril; atunci ei n'ar fi precis: obrajele cele slabe nu arată tot-d'una tăria. Dacă ar fi adevărat aceasta, ori ce elocință ar muri. Dar pe lângă precisiune, și împreună cu precisiunea, stilul trebuie să aibă imaginea, care singură poate să-l susțină. Pictorul Genôvez a zis deja: Luați zece artiști; puneți-i în fața aceluia-și arbore. Veți avea zece arbori diferiți. Fie-care în adevăr va fi reprodus aceleași linii, dar va fi pus în desemnul său un simțiment diferit. Conformarea arborelui, eată precisiunea; simțimentul pictorului, eată imaginea adică stilul. Și 'n adevăr imaginea precede de la simțiment. El o crează, și fie-care spirit vede într'un mod diferit acelea-și lucru, idee sau fapt. Totul este în toate, s'a zis cu dreptate. Luați faptul cel mai simplu, un om care trecând pe stradă, alunecă și cade. După diversitatea caracterelor, trecătorii se vor conduce în mod diferit. Unul va rîde cu hohot; altul va suride și va trece. Un altul va vedea accidentul fără a se ocupa de dînsul. Un altul nu-l va fi băgat în seamă. Acesta va tremura, iar acela va alerga în ajutor. Transportați această varietate de vederi și de simțiri în literatură, și veți avea o varietate nefinită de opere, și unul va susține cea ce altul va combate. Inima, înflăcărată de gândire, se revarsă în imagine. Ori ce om sub imperiul unei pasiuni vorbește natural prin imagine. Imaginea este absolut necesară poetilor, dar credeți oare că poate fi uitată de un prosator? Stilul lui va fi atunci reproducerea rațiunii pure: va fi stilul lui Bour-

daloue. Dar omul are o inimă, care după spusa lui Pascal, 'și are și ea rațiunile ei, care adesea sunt cele mai puternice. Pentru a mișca inima, trebuie ca un autor să lase să-i vorbească tot atât inima cât și mintea. Arta oratorică are două scopuri, a *convinge*, adică a încatena rațiunea prin argumente, și a *persuada*, adică a câștiga inima prin imagine și simțire. Rațiunea convinge, dar nu e cineva stăpân pe lectorul său auditorul său de cât când l'a prins prin rațiunile inimii, prin imaginile pasiunii.

Să adăogăm că un styl cărui lipsește una din aceste două calități, nu este stylul geniului. Geniul nu este de cat rațiunea și inima întrunite și înălțate la cel mai mare grad la care poate atinge slăbiciunea omenească. Numai prin întrunirea acestor două puteri ale omului se aridică cineva d'asupra vulgului. Când Bourdaloue vorbește, mi zic că rău fac de nu urmez povețele ce ne dă. Când Fénelon ne depinge virtutea, o găsesse plăcută. Când predică Bossuet, rațiunea mea se dă roabă, inima-mi este prinsă. Nemișcat, cu ochii plini de lacrimi, cu inima chinuită, mă urăsc pe mine însu-mi, și răpit de densus, abjur erorile mele. Cel puțin ast-fel simțeau contimpurani. Bossuet este elocința însă-și, este geniul. Și ce este în Bossuet de cât o mare precisiune, și imagine avute, adică o rațiune tare și o inimă mare?

B. Florescu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Căscioara

In drum e o căscioară
Inchisă, părăsită :
Un dafin o umbrește
Subt leasa 'i înflorită.

Pridvorul ei cel verde
S'a înegrit de vreme :
Pe unde cânta mierla
Acuma buha geme.

Dar pe ferestre încă
Edera s'ă anină
Precum de un gît june
O fragedă vergină.

Și florile sălbaticii
Formând miș de festoane
Cu degete plâpânde
S'agață de obloane !

Iar prispa e 'nvelită
De țesături fine
Dar vai, covoru-acesta
E mușchiul de ruine!

Un giam e spart, și vântul
Perdeaua când agită
Ei pare că 'nauntru
O inimă palpită.

Dér inimile care
Aci au palpitat
In groapă sfărimate
De mult s'au cufundat.

Și n'a rămas nimica,
Nimica 'n urma lor.
De cât acest cuib tainic
De fericiri ș'amor!

Alexandru A. Macedonski,

Cernavoda 1879, 7 M. rto.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CELE DOUÉ ETĂȚI

Cât sunt de plăcute și fără seamăn acele scurte momente, care separate din totalitatea numărătelor ore ce avem de trăit aci pe pământ, compun frumoasa și prima epocă a existenței noastre numită *tinerețe!*

Dênsa, este însmăltata iarbă verde care se desfătează veselă în brațele celor d'ântâiș poетice mângâeri ale primăverei, și care se nutrește cu nesașiu din delicioasele plăceri pe cari i le oferă natura.

Ea, este profumătoarea floare crescută cu blândete de bine-făcătoarea căldură a soarelui, și udată cu răcoritoarea mărgăritărieă rouă a cerului. Veselă și semeață, uită îndată furtuna care a izbit-o astăzi, și desprețuește amenințările uraganului de mâine. Neprevăzătoare, își asvêrlă adesea-orî plăcutele ei zile în prăpăditorul vânt al iluziunilor fantastice și al pasiunilor; își perde inocența în valurile falșelor plăceri, și nemulțumită de cea ce o înconjoară aleargă după imposibil.

Copilă resfătată și sburdalnică, nu ții socoteală de inteligența care trebuie s'o conducă; ci, se lasă să fie dominată de poeticele vise ale inimii sale.

O! tinerețe, frumoasă epocă fără de asemănare a vieții noastre; ești mult mai frumoasă atunci, când putem să profităm de tine ast-fel după cum vrem.

Te admir grațioasă și veselă copilă învestmântată în alba ta haină a nevinovăției și a bărbăției. Te admir, văzându-ți arzătoarea dorință, cu care urmărești neîncetat poeticele vise ale puternicei tale imaginațiuni, și gloria, pentru ca s'o faci să-ți coroneze și ție candida ta frunte, cu una din strălucitoarele ei raze. Îmi place să te văz, cum iubești farmecul poeziei și idealul ei. Te admir, cum iubești *munca onestă*, pentru că dânsa ne *face independenți*... Te admir cum ajuți pe săraci, și apoi tot ast-fel, cum mândră și mulțumită de faptele tale, aspiri la desfătătoarele făgăduințe ale fericirii tale. Delicioasă și incomparabilă tinerețe!, profită cu scumpătate de scurtele și plăcutele tale momente de mulțumire, și nu te amăgi să crezi, că viața constă toată numai în cea ce te înconjoară.

Nu-ți prăpădi frăgezimea, și nu-ți perde puterea zadarnic! pentru că gingașele și rumenele floricele ale etății tale, uscate și căzute, devin într-o zi, dureroasele tale eterne suferințe, cari chinându-te amar, vor zice tristeii tale inime: nesimțitoare-o, suferă acum, pentru că ți-ai prăpădit zadarnic frăgezimea, vigoarea și frumoasele aspirațiuni, dar vai! atunci e prea târziu.

Pășăște dar frumoasă tinerețe, treci majestoasă și încă puternică căci acesta este singurul viitor care te așteaptă, și pe care eternitatea îl urmărește. Bêtrânețea; dânsa, este ca spicul grâului copt, care își curbează fruntea sub neîmblânzita puternică ascuțită coasă a timpului care taie fără milă, în fie-care zi, câte unul din debilele firicele de verdeață, cari compun frumosul câmp al vieții noastre.

Devin'o acea bêtrânețe, care se probeze acelor ce te înconjoară că ai gustat toate deliciile primei tale etăți; dar că ai petrecut acea sublimă epocă a existenței tale cu demnitate și cumpătate. Arată lumei, acea vigoasă și demnă pozițiune a secundeii tale etăți, iar nici de cum, acea decadentă neplăcută care se vede tot-d'auna la toți aceia cari și-au nesocotit cu dispreț cea mai frumoasă epocă a vieții lor!

Arată ție, acea rară demnitate atât de trebuincioasă acestei secunde etăți prin care treci; pentru că e venerabil și plăcut de vădut, un bătrân viguros, coronat cu albul lui păr și înzestrat

cu o puternică înțelepciune și prudență pe care ia dato Dumnezeu, ca resplată a a celei din tâu etăți pe care a străbătuto cu demnitate; căci numai ast-fel, vei fi respectată bătrânețe, or de câte ori te va întâlni cineva în drumul lui; numai ast-fel dic, se va înclina înaintea ta; și ți va da respectul pe care îl impune mărșul tău aspect.

E mărșul rolul bătrâneței, dênșă, e călăuza care ne conduce pe scurtul drum al vieței ce străbătem aci pe pământ; și tot ea, este și călăuza care ne pôte arăta calea pe unde să ne putem duce către D-zeu.— Ne perdem vigôrea încetul cu încetul, ajungem la slăbiciunea fizică, la neputința naturală care nu se mai pôte vindeca, și intrăm în starea metamorfozei prin care trece chiar cele mai ne însemnate insecte, starea aceia, care face chiar din cel din urmă verme, un fluturași colorat cu cele mai frumoșe colori, și care ajutat de micelul lui subțirele anipiore, sbôră vesel și nebunatic prin aerl.

Generațiunile de odiniôră, respectău fôrte mult pe bătrênii onorabili și viguroși; cuvântul lor, erea lege, povețele lor ascultate cu sfințenie și cinștea cea mai mare le erea acordată.—

O! frumoșe timpuri, și vecinic regretate obiceiuri; cât bine în-comparabil aduceați voi ccelora cari se conformău cu voi.— Cât de bine și de salutariu, făceaū acele perdue generațiuni în haosul veacurilor, cât de bine făceaū, de respectău și ascultău pe bătrâni, pentru că numai aceia, cari aū trăit înaintea noastră, numai dênșii pot să ne serve de exemplu, să ne conducă înțelepțește și să ne facă demnă de respectat pe generațiunea care trăim acum.

O! timp; tu gërbove Saturn, care stai pe monumentalul colozidit din grămădirea veacurilor!, tu bătrêne, care ne ascunzi în negura timpilor ce guvernezî peripețiile destinului însemnat de D-zeu, și prin care avem să trecem cu toți; îndeamnă prin schimbările tale care sunt experiența, îndeamnăle pe cele două ființe, adică pe cele două etăți, cari ênotă în valurile sbuciumărilor presentului, ca să ajungă la viitor, la realitate, prin Prudență și prin Curagiū.

Aratăle prin experiența pe care îi vei face s'înțeleagă prin schimbările timpilor ce guvernezî și care schimbă tôte; spunele că în aceste două principii, constă origina, și distinsul rol al tinereței, și al bătrâneței.

Am vădut adesea ori bătrêni, cari în spuneau cū multă încre-

dere, că dânșii ereaă urmașii străbunilor Romani, și care f'ni
 „diceau:— „Copile, noi suntem urmașii degenerați ai unui neam
 „puternic, omenirea sa micșorat străbătând veacurile, și origina
 „neamului nostru s'a perdut într'o vreme de atâtea mil de ani.“
 Supus îi ascultam cu cel mai mare respect, și nu îndrăzneam ca
 săi contradic; dar, cugetam în trăcere și diceam în mine: „că,
 „Omenirea nu s'a micșorat, și că străbate încă cu putere prin
 „mijlocul timpilor, copii seamănă părinților, ear sângele strămo-
 „șesc s'a transformat cu putere curgând prin vinele urmașilor
 „lor, care străbat cu bărbăție haosul sbuciumărilor prezente, iz-
 „bind și trecând cu putere peste îngrozitoarea stâncă, compusă
 „din ne înblânzitele suferințe cari se află în vastul drum al exis-
 „tenței noastre, diceam că noi, suntem călătorii care mergem către sfâr-
 „șitul nostru, fără ca să cugetăm câtuși de puțin la vestmintele
 „vieții pe care le lăsăm agățate pe spini semănați în drumul
 „existenței noastre.

„Ziceam, că limita la care tindem să ajungem, este viitorul este
 „realitatea. Dar, nu iutam ênsă să dic, că materia care ne com-
 „pune corpul, este prea slabă se distruge, și nu pôte să reziste
 „nici de cum, ca să ajungă vre o dată la acel viitor pe care în-
 „cepem să'l urmărim chiar din momentul nașterii noastre; și apoi
 „tot ast-fel, în reaminteam, că, corpul să transformă din timp în
 „timp, dar ca în cele din urmă, sufletul tot ajunge la hotarul a-
 „celor destine omenești, unde se află *Realitatea*; adică, intră în e-
 „tatea aceia puternică și fără sfârșit, numită *Epoca neperitoare, E-*
 „*ternitatea!*

Pericles Păltineanu.

Trădătorul

Intr'o noapte 'ngrozitoare,
 Noapte tristă 'ntunecoasă,
 Când copacii din pădure
 Cad de vânturii dărămați,
 Și când buha cobitoare,
 Cu o voce sgomotoasă,
 Cântă fără să se 'ndure
 Celor morții destinați;

Când ninsoarea cade rece,
Răspândind în juru-î groază ;
Când pe câmpuri amorțește
Rătăcitul călător ;
Când vulturul care trece
Falnic, căutând să vadă
Prada și se năpustește
Peste ea croncăuitor ;
Și când fetele cumplite,
Cu privirile de sânge,
Mugind într'a lor turbare,
Urlă groaznic către cer...
Când natură, florii iubite,
Pasări, riuri... totul plânge,
O *fantasmă* ce apare,
Printre arborii ce per,
Fuge ca o nălucire,
Ca un fulger, ce străbate
Tot ce 'n cale întâlnește;.. —
Acest monstru 'nfricoșat
Svârle din a lui privire
Flacări roșii, veninate,
Și turbarea-î pe-atât crește
Pe cât fuge ne'ncetat.
Înainte lui nici vântul,
Nici ninsoarea nu mai cade
Și nici buha nu mai cântă;
Iar vulturul tot flămând
Sboară, părăsind pământul,
Fiara crudă care arde
De o sete ce o svântă,
Se ascunde tremurând.

Unde merge, pe-astă vreme,
Umbra care se strecoară
Printre crăcile uscate
De-al ernei rece vânt ?.....
Țara, care 'n urma-î geme
Sub sclavia ce-o 'mpresoară, .

Stă cu brațele legate,
Privind tristă spre mormânt!

Ș'astă umbră 'ntâncată
Este fiul ce-a vândut,
Pe-o monedă blestemată
Muma care 'l-a născut.

Trădător al țerei tale,
Mergi dupe blestemul său;
Mergi pe-a chinurilor cale,
Cazi din rău în spre mai rău!
Fii în veți o târâtoare
Pe pământul ce-ai trădat,
Fii un spectru de oroare,
Venzător, fii blestemat !....

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Th. M. Stoicescu.

REVISTA TEATRALA

Nu cunosc mai mare supliciu de cât să stai de la opt până la unu și jumătate să ascuți o melodramă. Am arătat în numărul trecut ce este o melodramă și cât de puțin acest gen este folositor publicului și artiștilor. Duminică, teatrul a dat *Curcanii*, și astă-seară, Joul, da *Urda satului*. Aceste piese nefiind noi, și biletul nostru nedându-ne intrarea de cât Marția, ne vom mărgini numai în reprezentarea de Marți, zi în care ni s'a servit, sub numele de *Ruinele arendășiei* melodrama *La Closerie des Genêts* de Frédéric Soulié. Piesa nefiind originală, nu ne vom osteni a umple revista noastră cu nararea subiectului. A urmări peripețiile unei melodrame nu este nici util, nici recreativ. Aceste peripeții fac efect pe scenă, nu într'un articol.

Dar cea ce probează cât de fals este genul melodramei, este tocmai unele peripeții din *Closerie des Genêts*. D-ra Lucila d'Estève este acuzată de lume și chiar de tatăl său că ar fi avut un copil. Copilul este al unei fete de țeran, amica

sa. Dar tatăl acestei fete este de față când ea e acuzată, și Lucila pentru a scăpa pe amica sea, se lasă a fi acuzată. Poate mulți să admire aceasta, dar persevera crede că acest eroism nu e natural. Strigătul adevărat ar fi fost: Nu, nu e al meu. Tată, m'am însărcinat eu dânsul, spre a scăpa pe mamă-sea. Și când tatăl i-ar fi cerut numele; ar fi refuzat acest nume, și aceasta ar fi dat tatălui vinovatei bănuțala că copilul ar fi al ficei sale. Acesta era mersul natural. Dar autorul a avut ideea unei scene foarte frumoase, aceea de a fi silită Luisa să citească tatălui său Keruan o scrisoare în care ea mărturisea totul părintelui său, scrisoare despre conținutul căreia a fost înșelat la începutul piesei Keruan care nu știe să citească. O altă anomalie inspirată tot de dorința de a aduce cu orice chip o frumoasă scenă este venirea d-nei de Beauval la marquisul de Monteclain, venire care a devenit inutilă prin publicitatea dată de d-na de Beauval căsătoriei sale cu George d'Estève. Sunt alte multe lucruri de zis despre țesătura acestei drame, dar le lasăm, nemeritând o melodramă atâta osteneală. Nimic nu probează mai bine cât melodrama este un lucru de meserie nu de artă, de cât tabloul final. Toată lumea caută cu ușurință pe Luisa care a dispărut. O vedem aruncându-se de pe o stâncă în apă, și apoi vine la brațul lui Monteclain. Dar ea s'a ucis! Nu, Luisa nu era Luisa. D-na de Beauval, s'a înecat, George cel însurat nu e însurat și ia pe Luisa; vor fi fericiți și vor avea mulți copii. E ridicul.

Nu vom reveni asupra celor publicate în contra comitetului apropos de traduceri succesive ale acestei piese. Poate comitetul a avut rațiunile sale: poate că n'a fost bună traducerea primitivă. Ar fi făcut totuși mai bine să răspundă la acușările ce i s'am adus. De altă parte constatăm că bine a făcut traducătorul de nu și-a pus numele, căci nu se poate stil mai plin de galicisme, mai neromânesc, mai ridicul de cât al D-ei sale. Înainte de a veni la jocul actorilor, să facem două observări. Anteu nu vrem a auzi din stal chemându-se figuranții. Am auzit un „Veniți toți” care ne-a supărat. Apoi nu vrem să auzim pe suflor. Ce iluziune mai poate rămânea spectatorului care aude pe suflor? Prima datorie a D-voastră, domnilor și doamnelor, este de a vă ști rolurile, și de și ați știut începutul nu ați știut sfârșitul.

Ne-au plăcut foarte mult d-ra Bărsescu în rolul Lucilei și d-nu Mateescu în rolul lui Pornic. D-ra Bărsescu a executat mai ales foarte bine scena în care găsește în odăca sea pe copilul Luisei. Ce nu ne-a satisfăcut în rolul d-rei Bărsescu este maniera sa de a leșina: primul său strigăt *pe aci* nu era destul de sfâșietor. D. Mateescu era prea bine, dar ca amic îl povățuim să caute a atragerisul mai mult prin accent de cât prin gest. D. Christescu a fost de tot bine în rolul lui Monteclain, fiind că era în rolul ce-i convine. În toate e adevărat zisa engleză: puneți omul cel mai bun în locul cel mai bun pentru dânsul. Căci de-l veți pune într'un loc care nu-i convine, nu va părea bine. Vom face d-lui Christescu observarea că un nobil când este insultat, prima mișcare este mânia. Când generalul d'Estève îl insultă, primul gest trebuie să fie de mânie; a doua mișcare este să se stăpenească.

D-ra A. Popescu (Luiza) n'a fost bine de cât în scena între ea și Lucila unde plânge bine, poate însă cam exagerat, și în unele părți din scena în care Luisa 'i spune că este silită a destăinui secretul. În scena cu George a vorbit prea iute. D-ra Popescu care joacă așa de bine țăranțele române nu s'a găsit la largul ei în rolul acestei țărance bretone.

A fost cam rece modul cum D. Manolescu a jucat pe George. În situațiunea sa desperată, el se întrebă prea liniștit: „Ce să fac?” Jocul figurei a fost excelente în momentul când Leona publică căsătoria lui cu dânsa. D. P. Velescu (Keruan) a avut multe părți bune, dar, în afară că era răgușit, în scena în care dă socoteală Luisei de averea sea, nu simțial în destul pasiunea concentrată și stăpânită, sau mânia, sau amorul de tată. Prea avea liniștea unui casier care n'are a se teme de Văcăresci. În altă scenă striga așa de tare încât numai putea înălța vorba pentru a striga „Îndată” celor cari 'i chiamă din afară.

D. Fraivalț făcea destul de bine pe Generalul d'Estève. Vom face aci observațiunea că o intonațiune este falsă când nu e pusă pe vorba ce trebuie. De altă parte, când un om care zice *tu* unui altui-a, 'i zice o dată: *domnule*, trebuie să simți în accent cauza acestei schimbări, fie această cauză mânia, ironia, gluma, ori-ce. Este tocmai cazul d-lui Fraivalț. Rolul din care actorul n'a putut să tragă nimic este al Leoniei de Beauval, executat de D-na Pătrașcu așa în cât nici nu e de criticat. D-na Stavreasca era bolnavă; păcat, căci ar fi știut D-sa ce să facă cu un asemenea rol. D-l Notari a jucat bine pe vânătorul din Africa. Dar domnule Gatineaux, dolmanul e de mare ținută, ș'apoi soldatul frances 'și trage pipaiar nu ciubucul.

Cea ce am zis de Moștenitorii apare și mai învederat în această piesă. Publicul nu se poate interesa la cauza care desparte pe Generalul d'Estève de marquisul de Monteclain, și apoi nici D-l Hagiescu nici mai ales publicul nu știu ce este *un vieux grognard*, ca Dominic. Încă un tip particular Francii care nu face nici un efect pe scena noastră, și nu va face până când n'or gârbovi soldații ce au fost la Plevna; după restricțiunea făcută, recunoaștem că d-l Hagiescu n'a avut alt defect în dicerea sea de cât că vocea 'i era adesea prea tânără, și că nu a pus destulă indignațiune în nararea insultei făcută Lucilei. *B. Florescu.*

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΝ 1)

Aflăm că *Telegraful* a descoperit că în poezia Română mai există ecouri și că ne va fulgera în curând cu o critică.

Îl prevenim că mai există în adevăr cele din Cucoana Chirița pe care le dăm aci:

Chirițaie
Oaie!
Amoroasă
Roasă!

În francezese de și e recunoscut că Victor Hugo a făcut aceea ce se numește un adevărat *tour de force*, și de și, vrăjmașii lui, între cari chiar Veuilot, a recunoscut că au introdus un gen nou, *Telegraful*, a descoperit și existența a patru, unei ecouri de Panard. E de prisos să adăugăm că producțiunile efemere și cotidiene nici nu sunt numărate în literatură.

(1) Ierte-ne Laurian că-i luăm această nostimadă.